

Štev. 196,
Lienz, 26.VIII.1946.

NOVICE

Ponedeljek,
Zeferin.

JUGOSLOVANSKA KRIZA POPUŠČA

Jugoslovanska kriza kaže znake omiljenja. Belgrajski radio je sporočil javnosti, da so vse osebe prvega letala že izpuščene, zaradi česar je ameriška nota postala brezpredmetna. Jugoslovanske oblasti so ameriškim dovolile, da smejo odpeljati ostanke drugega ameriškega letala, ki se je ponesrečilo 19. avgusta. Ameriško zunanje ministrstvo sproča, da je prejelo poročilo svojega poslanika v Jugoslaviji Pattersona, kateri poroča o svojem pogovoru s Titom in naznanja, da so bili potniki prvega letala že izpuščeni. Besedilo tega poročila si cer ni znano, sodijo pa, da v njem Tito zagotavlja, da se v prihodnje v Jugoslaviji kaj takega ne bo več zgodilo. Ameriški diplomatski krogi v Belgradu mislijo, da je sedaj ameriška grožnja z Varnostnim svetom postala brezpredmetna. Toda Reuter naznanja iz Washingtona, da pred. Truman brezpogojno hoče, da bi Jugoslavija sprejela vso ameriško noto.

Dejstvo, da so bili popotniki izpuščeni, je položaj zelo olajšalo, vendar bo Amerika zahtevala odškodnino. Prav tako je še negotovo, kaj bo Amerika ukrenila zaradi usode drugega ameriškega letala.

Mirovna konferenca se zaradi jugosl.-ameriške napetosti nikakor ni mogla odločiti za kako delo. Vsi listi so grajali tako delovanje, čeč da se izgublja dan za dnem s praznim besedičenjem. Zato pa je za kulisami mirovne konference bilo več govorjenja o nastalem napetem položaju. V teh krogih so zlasti naglašali to-le: Amerikanska nota Jugoslaviji je nenadno razgalila velikansko politično napetost, ki se že dlje časa kaže na najbolj nevarnih krajih Evrope.

Tito je poklical na posvet v Belgrad generala Velebita, ki je namestnik zun. ministra, da je z njim obravnaval vprašanje ameriške note. Tito in Velebit skupaj sta potem sprejela ameriškega poslanika Pattersona. Velebit velja za najbolj zmožnega jugosl. zun. politika, ter je Titov osebni svetovalac v vseh zunanjih zadevah.

NOVA NAPETOST ?

Splošno sodijo, da se mora mirovna konferenca prav sedaj pečati z najbolj kočljivimi vprašanji, ki so hkrati najbolj pereča, to je: Palestina, Jugoslavija in Dardanele. Da je Jugoslavija resnično kočljiva točka, dokazuje to-le poročilo iz Washingtona: Jugoslovanska vlada je sporočila amer. zun. min. Byrnesu, da Jugoslavija ne bo umaknila svojih čet od Trsta, če se bo mirovna konferenca odločila za internacionalizacijo tržaškega mesta. To sporočilo jugosl. vlade je Byrnesu izročil češkoslovaški odposlanec v Parizu. Češkosl. odposlanec je namreč nekaj posrednik med ameriško delegacijo na eni strani ter med sovjetsko-jugosl. delegacijo na drugi strani. Ameriški diplomati izjavljajo, da to sporočilo jugosl. vlade smatrajo samo za en del živčnega vojskovanja, ki ga Jugoslavija vodi v namenu, da bi preprečila internacionalizacijo Trsta.

DRŽAVNIKI ZAPUŠČAJO PARIZ.

Brit. zun. minister Bevin je 24. avg. z letalom odpotoval v London, kjer ima posvetovanja z brit. vlado in z njenim min. predsednikom. Preden je odletel se je posvetoval z amer. zun. min. Byrnesom. Bevin se bo v Londonu z Attleejem posvetoval o teh-le točkah: 1) položaj, ki je nastal, ko je Turčija odklonila sovjet. predlog glede Dardanel; 2) kriza Jugoslavijo, 3) počasnost mirovne konference, 4) položaj v Palestini.

Avstralski zun.min.dr.Ewat je odpotoval domov v Avstralijo. Tudi kanad.min.predsednik Mackenzie King je izjavil, da bo zapustil Pariz ter bo najprej odšel v London, nato pa domov v Kanado. Časnikarskim poročevalcem je dejal, da se je svet že naveličal brezkončnega zavlačevanja na mirovni konferenci. Tudi norveški zun.minister se je vrnil v Oslo. Kako dela mirovna konferenca, označuje to-le dejstvo: Prvi odbor za pripravo mirovnih pogodb je 3 ure obravnaval pogodbo z Italijo ter je v tem času sprejel 2 paragrafa, ki sta oba skupaj obsegala 9 vrst ter v njih spremenil 6 besed.

AMERIŠKO IN ANGLEŠKO BRODOVJE PRED TRSTOM.

Ameriško mornariško ministrstvo je javnosti sporočilo:

Ameriške pomorske sile, ki se nahajajo v Sredozemlju, smo zopet ojačili. Skupina vojnih ladij, ki je sestavljena iz dveh letalonosilk, dveh križark in 5 rušilcev, kateri so sedaj pri Gibraltarju, je dobila povelje, da se mora pridružiti angleškim enotam, katere križarijo pred Trstom. Po vsem tem bodo Združene države v Sredozemlju imele srednje močno brodogradnjo.

Iz Gibraltarja pa poročajo, da je tjakaj priplovalo iz Amerike amer. brodogradnjo, med katerim je največja in najmodernejša amer. letalonosilka "Franklin Roosewelt" v spremstvu ene križarke in dveh rušilcev. Dva dni prej pa je v Gibraltar priplula ameriška križarka "Fargo", katera je med tem že zapustila Gibraltar in prispela v Neapelj. Na krovu te križarke je poveljujoči viceadmiral Bieri, ki poveljuje vsem ameriškim pomorskim enotam v Sredozemlju.

Ameriški poslanik v Jugoslaviji Patterson je odpotoval na Dunaj, kjer se bo posvetoval z vrhovnim poveljnikom ameriških sil v Avstriji.

Dva britanska rušilca sta prispela v Carigrad na prijateljski obisk. Tako poroča radio Ankara.

ZAKAJ JE GENERAL MORGAN ZAPUSTIL UNRRO?

Londonški list "Observer" prinaša članek o generalu Morganu, ki je zapustil UNRRO. O njem piše, da je to mož, ki je pokazal veliko odločnost in si je mnogo prizadeval, da bi izboljšal usodo beguncev in preseljenih ljudi. Odkril je podtalno judovsko gibanje, ki je imelo namen Jude skrivaj naseljevati v Palestini. Njegova trditev se je zdaj izkazala za resnično in je dokazana. Dalje je gen. Morgan tudi povedal, da Sovjetska zveza uporablja ustanovo UNRRA-e v vohunske namene. Vrhovni poveljnik ameriških zasedbenih čet v Nemčiji je izgnal iz ustanove UNRRA in iz nemškega ozemlja UNRRINO uradnico, ki je o njej dobil dokaze, da je sovjetska vohunka. Tudi tukaj se je že drugič izkazalo, kako prav je imel gen. Morgan. Kljub temu so ga razrešili njegovih dolžnosti pri UNRRA-i. To je za UNRRO velika izguba, pridobitev pa je za brit. vojsko, kajti tak mož, kakršen je Morgan ne bo ostal dolgo brez novih nalog.

United Press poroča iz Frankfurta: V ameriški zasedbeni coni v Nemčiji so zaprli neko Rusinjo, ki je bila zaposlena v UNRRA-inem beg. taborišču. Osumljena je bila špijonaže. Piše se Lena Hercupenko, katera se je, preden je bila pri UNRRA-i sprejeta v službo, izdajala za zdravnico in za "Volksdeutsche". Pri zaslišanju pa se je izkazalo, da ni niti zdravnica, niti Nemka, nakar je morala priznati, da je v službi sovjetske tajne policije, kateri redno sporoča o političnem vedenju beguncev v UNRRA-inem taborišču. Hercupenkovo so med tem že oddali sovj. repatriacijski komisiji v Frankfurtu.

= + =

BELGRAD. Jugoslovanska agencija mi častmi pokopana na ameriškem Tanjug poroča, da je maršal Tito ve-pokopališču v Belgradu. To je tudi trupla ponesrečencev drugega di ena izmed zahtev ameriškega po-ameriškega letala, ki je pri Bledu slanika, ki jih je bil stavil padlo 19. avgusta, prepeljati z le-jugoslovanski vladi. S tem bi zade-talom v Belgrad, kjer bodo z vojaški-va bila docela poravnana.

"ŽIVČNA VOJSKA NA SREDNJEM VZHODU."

Turčija je, kakor smo že poročali, odklonila zahteve Sovjetske zveze v gledi Dardanel. V zvezi s tem prinaša agencija United Press iz Londona to-le poročilo:

Diplomatski krogi v Londonu se boje nove sovjetske časopisne gonje, katero podkrepljujejo tudi vojaški manevri v Črnem morju. To je posledica turške odklonitve sovjetskega predloga o dardanelskem statusu. Sodijo, da bo ta živčna vojska na Srednjem vzhodu potisnila v ozadje tudi jugoslovansko krizo, ker bodo Združene države, Vel. Britanija in Francija podprle turško stališče proti sovjetskim zahtevam ter ne bodo dovolile, da bi Sovjetska zveza dobila pravico graditi si utrdbe v dardanelskih morskih ožirah ter tako Črno morje napraviti za izrazito Sovjetsko morje. Drugi faktor, ki močno poostruje to živčno vojsko, je navzočnost mogočnega ameriškega brodovja v Sredozemlju ter zbiranje velikih britanskih pomorskih sil v Vzhodnem Sredozemlju, kar pa ima očitno le ta namen, da bi bilo Judom preprečeno skrivaj se naseljevati v Palestini.

POLJSKA ODKLANJA ZAhteve Zahodnih Sil.

United Press poroča iz Londona: Zelja Britancev in Amerikancev, da bi prihodnje volitve na Poljskem nadzorovali in poljske volilne zakone pregledali, je poljska vlada v svoji izjavi označila kot kršitev poljske suverenosti. Združene države in Vel. Britanija sta poljski vladi izročili noto, v kateri zahtevata pravico nadzorovati novemberske volitve. V izjavi poljske vlade je rečeno: "Ta poskus vmešavanja od strani zahodnih držav moremo primerjati samo z ameriškim ultimatom v Jugoslaviji. Razlika je le v tem, da morajo naši prijatelji Jugoslovani odgovoriti v 48 urah, nam pa so dali časa do novembra."

Ameriška nota obsega bistveno vse tiste točke kakor angleška ter posebej še naglaša, da zadnje ljudsko glasovanje na Poljskem ni bilo korektno. Zgodilo se je prvič v zgodovini diplomacije, da kak vlada svoje posredovanje v zadevi suverene države skuša utemeljiti na podlagi govoric in nedokazanih obdolžitev. "

Na koncu izjava poljske vlade tako-le pravi: "Poljska se je v Potsdamu zavezala izvesti svobodne volitve ter bo to svojo obvezo izvršila. Da bi pa kaka tuja država smela nadzorovati poljske volilne zakone, to pa v Potsdamu ni bilo sklenjeno. "

"KOMUNISTI SE BORE ZA DEMOKRACIJO".

Po skoro dvamesečnem premirju je na Kitajskem znova izbruhnili državljanska vojska med komunisti in Čangkajškovo vlado. Preden so se boji znova začeli se je komunistični vrhovni poveljnik v Mandžuriji gen. Lin Piao izrazil, da bi komunisti ta boj kaj hitro odločili v svojo korist, ko bi Amerikanci svoje posadke umaknili iz kitajskih mest. Gen. Piao pravi, da je Čangkajškov režim napol ameriški. Če bodo Amerikanci še nadalje Čangkajšku vozili orožje, kar je jasno vmešavanje tuje sile v čisto kitajske zadeve, bo s tem svetovni mir resno ogrožen. Brez ameriške pomoči Čangkajškovim četam bi na Kitajskem ne bilo več državljanske vojske. General pa je prepričan, da bodo Amerikanci kljub temu še naprej podpirali Čangkajška. Kitajski komunisti se bore le za demokracijo, saj so že večkrat zajamčili nedotakljivost osebne lastnine ter so v normalnih mejah celo dobrohotno usmerjeni kapitalizmu.

- + -

PRAGA. Početki teden so nekateri praški časopisi prinesli poročilo, da je Jugoslavija odredila delno mobilizacijo, kar je v Pragi povzročilo veliko razburjenje. Uradno zdaj naznanjajo, da so bili povzročitelji tega poročila aretirani.

LONDON. Admiral Marc Mitscher, ki potuje po Evropi, je izjavil, da bo Amerika "za določen čas" imela svoje brodovje v Sredozemlju. Da omogoči jo brodovju trajno udarnost, bado moštvo od časa do časa zamenjava= li.

ATENE. Pretekli petek je jugosl. poslanik v Atenah dr. Izidor Cankar z letalom odpotoval v Belgrad. Na letališče ga je spremljal sovjet. poslanik na Grškem kontraadmiral Konstantin Radianov.

PRAGA. Čeoslovaški generalštabni šef Bohomil Boček je odpotoval v Moskvo na pogovore o vojaških zadevah. Sovjetska vlada je pretekli mesec čeoslovaški dovolila večji kredit za nakup orožja v Sovj. zvezi.

RIM. Uradno poročajo, da je ital. vlada poklicala pod orožje 44000 mož letnika 1925.

MADRID. Voditelj belgijskih rexistov Leon Degrelle, ki je podpiral nemške naciste ter je bo nemškem porazu pribežal na Španijo, je nenaadno izginil iz Španije. Španska vlada mu je naznanila, da mora v 8 dneh zapustiti Španijo. Degrelle, ki je pod policijskim nadzorstvom ležal v bolnišnici, je zapustil bolnišnico in od tedaj izginil.

RIM. Ital. ustavodajni skupščini je bil predložen načrt, da bi v ustavi bila rimsko-katoliška vera oklicana za državno vero. Odnose med Cerkvijo in državo naj bi urejal obstoječi konkordat. Prepovedana bi bila vsaka javna propaganda zoper državno vero.

NEW YORK. Največje letalo, ki je

bilo doslej zgrajeno za brodovje Združenih držav, je bilo zdaj pokazano v javnosti pod imenom "Constellation". Delali so ga 3 leta. Letalo lahko nosi tovor 92 ton in 180 oseb. Njegova največja hitrost znaša 483 km na uro ter leti lahko 9500 km, ne da bi mu bilo kje pristati.

PARIZ. V sredo se sestane Varnostni svet, ki bo obravnaval obtožbo Ukrajine zoper Grčijo, ki moti mir. Utegnil bi se pečati tudi z ameriškim ultimatom Jugoslaviji.

ATENE. Zavezniškim odposlancem v Parizu grške organizacije pošilja jo brzogavke, v katerih zahtevajo priključitev severnega Epira Grčiji.

= + =

ZA ROMANJE H GOSPE SVETI IN KRKO se je priglasilo toliko udeležencev, da se bo romanje vršilo dvakrat, prvič 8. sept., drugič pa 15. sept. Vsi, ki so dobili potrdilo s številko nad 300, bodo prišli na vrsto šele za drugo romanje. Če bi pa kdo, ki ima številko od 1 do 300, želel iti z drugim, naj sporoči. Za drugo romanje se prijave še sprejemajo.

NAJDEN je bil ključ z verižico, ki ga lastnik dobi na policiji.

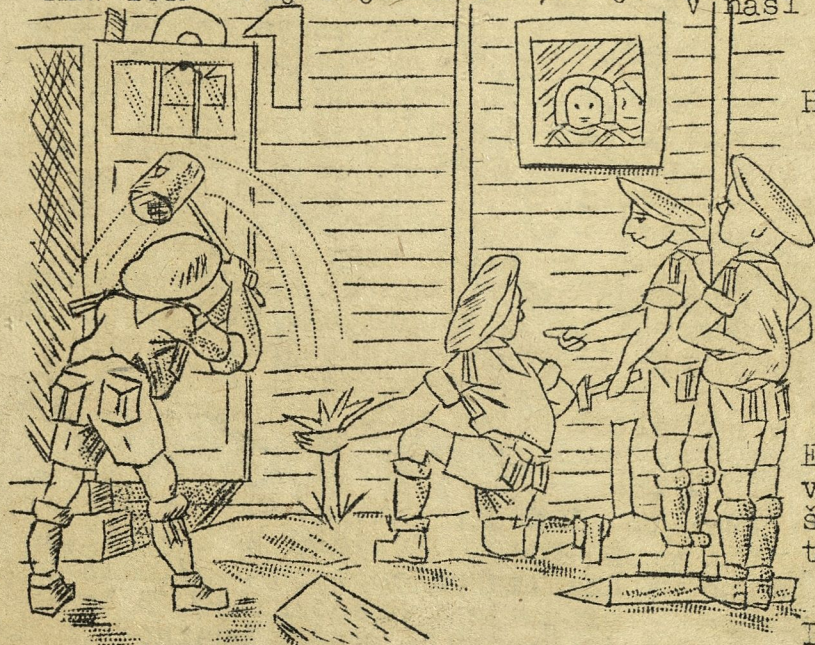
ZAMENJAM blago za srajce za električni likalnik. Bar. 34/7.

NEKAJ SPECIJALK je na razpolago v naši upravi in sicer sekcije: Grossglockner, Matri, Arnoldstein, Bruneck, Hermagor, Hopfgarten, Villach, Zagreb in Ljubljana.

= + =

BUENOS AIRES. Argentinski zun. min. je potrdil na tiškovni konferenci izjavo, da je sovjetsko trgovinsko odposlanstvo prispelo v Argentino. Zamenjali bodo časopisni papir in sovjetski premog za kožo, volno in maščobo. Enako odposlanstvo bo prišlo v Argentino iz Grčije in Čeoslovaške na obisk zaradi trgovinskih pogodb.

LONDON. Včeraj so bile v Londonu demonstracije proti Francovemu režimu.

SKAVTI UDARNO DELUJEJO ...